

Sakspapir

Saksbehandlar	Arkiv	ArkivsakID
Martin W. Kulild	FA - M80, TI - &10	18/1469

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
58/2018	Formannskapet	PS	13.06.2018
43/2018	Kommunestyret	PS	20.06.2018

Etablering av Nordhordland brann og redning

Vedlegg:

Felles brannordning for kommunane Lindås, Meland, Radøy, Austrheim og Modalen

Rapport Mulighetsstudie NHBR

Samarbeidsavtale NHBR ferdig versjon

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Kommunane Lindås, Meland, Modalen, Radøy og Austrheim har over fleire år jobba saman med å vurdere beredskapsorganiseringa i regionen. Dette med bakgrunn i nye krav og forventningar til den kommunale brann- og redningstenesta, og prosessen med kommunesamanslåing. Desse kommunane er i dag organisert med vertskommunesamarbeid mellom Lindås, Meland og Modalen, medan Radøy og Austrheim har eigne brann- og redningsorganisasjonar.

Det er gjennomført fleire analyser og utgreiingar knytt til eit større regionalt brann- og redningsvesen i Nordhordland. Våren 2017 blei det presentert ein mulighetsstudie for å vurdere etablering av ein felles regional brann- og redningsteneste i Nordhordland. Studien viste at regionen samla sett har høg kompetanse på beredskap, godt og moderne utstyr og mange ressursar å spele på. Dette gjeld både for den enkelte kommune og for industrien på Mongstad. Men basert på det framtidige risikobildet i regionen og nye krav for den kommunale brann- og redningstenesta, viste studien at desse ressursane og kompetansen kan bli nytta på ein betre måte om ein organiserer brann- og redningstenesta i ei større eining - med felles leiing og større kompetansemiljø. Eit sentralt element i denne vurderinga er krav og forventningar som blir lagt til framtidige brann- og redningstenester. Dette gjeld mellom anna:

- Framlegg til ny dimensjoneringsforskrift, som krev at alle brann- og redningsvesen skal ha brannsjef, varabrannsjef og leiar for førebyggjande i heile stillingar. Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap (DSB) planlegg å legge ut forskrifta på høyring haust 2018 med verknad frå 01.01.2019.
- Førebyggjande forskrift, der brann – og redningstenesta får eit større ansvar for arbeidet med det førebyggjande arbeidet, mellom anna knytt til risikovurderingar og oppfølging av planar basert på definert risiko.
- Utdanningsreform for deltidspersonell, der kravet til utdanning og øving for deltidspersonell blir skjerpa.

- Andre oppgåver som er lagt til brann og redning på grunn av meir ekstremvær og konsekvensar av reformar i politi og helsevesen.

Mulighetsstudien anbefaler at dagens tre beredskapsorganisasjonar i kommunane Lindås, Meland, Modalen, Radøy og Austrheim blir slått saman. Det førebyggjande arbeidet blir vidareført gjennom NGIB og det blir ei samordning av feiartenesta.

Etablering av Nordhordland brann og redning (NHBR)

Basert på anbefalingane frå mulighetsstudien blei det hausten 2017 etablert eit nytt samarbeidsprosjekt mellom dei same kommunane, med mål om konkret etablering av Nordhordland brann og redning. Fase 1 av dette prosjektet er vedtak om ny brannordning og samarbeidsavtale, som er bakgrunn for denne politiske saka. Fase 2 er konkret etablering av ny organisasjon. Målet er at Nordhordland brann og redning er operativ frå 01.01.2019.

Rammer for Nordhordland brann og redning

I framlegg til ny brannordning og samarbeidsavtale er det lagt opp til følgjande hovudelement:

- Namnet for samarbeidet er Nordhordland brann og redning (NHBR)
- Samarbeidet gjeld for kommunane Lindås, Meland, Radøy, Austrheim, og Modalen. Frå 01.01.2020 blir det kommunane Alver, Austrheim og Modalen.
- Samarbeidet blir organisert som eit vertskommunesamarbeid etter kommunelova §28b, der Lindås kommune er vertskommune (Frå 01.01.2020 er Alver vertskommune).
- Prosessen blir gjennomført som ei verksemdsoverdraging.
- Prosessen med organisering og plassering i roller blir gjennomført i samsvar med omstillingsavtalen for Alver kommune.
- Det er valt same modell for organisering og struktur som vertskommunen (Alver kommune), med brannsjef som tenesteleiar og avdelingsleiarar for operativ avdeling, førebyggjande avdeling og feiar/bustadtilsyn.
- Området blir delt opp i fem brannvern- og beredskapsområder:
 - Hovudbrannstasjon (inntil vidare) plassert i Knarvik-området (Det kan bli endringar ved ny brann-ROS for Mongstad-området)
 - Lokalstasjon plassert på Lindås/Kaland (med felles vaktlag).
 - Lokalstasjon plassert på Mastrevik
 - Lokalstasjon plassert ved Manger sentrum
 - Lokalstasjon plassert på Mo og eit deponi ved Øvre Helland.
- Det brannførebyggjande arbeidet blir vidareført gjennom NGIB som er eit felles samarbeid mellom 9 kommunar i regionen. Dette samarbeidet har eigen avtale.
- Feiartenesta skal samordnast for alle kommunane i Nordhordland brann og redning
- Samarbeidet skal vere dimensjonert for å handtere særskilde risikoobjekt, til dømes industrien på Mongstad.
- Den operative organiseringa er ei samordning av brann- og redningstenesta for dei fem kommunane. Det betyr ei organisering der ein i større grad går frå ei tilkallingsorganisering, til ein meir føreseieleg modell, med større grad av vaktplanar som sikrar at tilstrekkeleg og førehandsdefinert bemanning til ein kvar tid, som då er tilgjengeleg og rykker ut innafor lovpålagte krav til innsatstid.
- Ved stasjonane skal det minimum vere tilknytt 16 mann for å sikra nok ressursar som kan møte hendingar.
- Det blir lagt opp til opptappingsplan for øvingstid frå 40 til 48 timar øving per år innan

2023. Dette gjeld for alt mannskap på alle stasjonar, dette på grunn av auka grad av spesialisering og andre type oppdrag (Eks. PLIVO).

- Samarbeidet inngår felles avtale med IUA (Akutt forureining)
- Kostnadane blir fordelt med 12% fast fordeling, resten etter folketal.
- Den enkelte kommune står for investeringar knytt til stasjonane, stasjonane må vere i samsvar med krav frå Arbeidstilsynet. NHBR leigar arealet av kommunen.
- Bilar og utstyr som kommunane eig skal vere disponibelt for samarbeidet.
- Investering av nye bilar og nytt utstyr blir handtert av samarbeidet.
- Andre kommunar kan søke om deltaking i samarbeidet.

Vurdering

Kommunen har eit generelt og grunnleggjande ansvar for å ta vare på innbyggjarane sin sikkerheit og tryggleik innanfor sitt geografiske område. Etter brann- og eksplosjonsvernlova § 9, 1. ledd skal kommunen sørgje for å etablere og drifte brann- og redningsvesen som kan ta vare på førebyggjande og beredskapsmessige oppgåver som lova krev, på en effektiv og sikker måte. Kommunen skal gjennomføre ein risiko- og sårbarhetsanalyse, slik at brann- og redningsvesenet blir best mulig tilpasset de oppgavene det kan bli stilt overfor.

Krav og oppgåver til kommunale brann- og redningsvesen har auka dei seinare åra, og det er forventa ytterligare krav som gjer det krevjande å handtere dette for enkeltkommunar. Brann og redning er derfor eit fagområde det er fornuftig å sjå på større samarbeid på tvers av kommunar. Ved å etablere Nordhordland brann og redning får ein bygd opp ein større kompetanseorganisasjon som bidrar til auka beredskap i regionen. Den nye organisasjonen vil støtte krav til leiing, kompetanseutvikling og systemarbeid. Det blir også ein organisasjon som har evne til å handtere større og lengre aksjonar med eigne ressursar.

Sentrale endringar:

Samanlikna med dagens organisering (spesielt for Radøy og Austrheim) er det lagt opp følgjande endringar:

- Felles leiing med heiltidsstillingar for brannsjef, varabrannsjef og leiar for førebyggjande.
- Ny vaktordning med totalt 115 deltidstilsette. Det betyr ei organisering der ein i større grad går frå ei tilkallingsorganisering, til ein meir føreseieleg modell med større grad av vaktplanar som sikrar at tilstrekkeleg og førehandsdefinert bemanning til ein kvar tid. Desse vil vere tilgjengeleg og rykker ut innafor lovpålagte krav til innsatstid.
- Det blir tilsett ein fagleiar for deltidstyrken. Med 115 deltidstilsette er det viktig å ha ein koordinator som kan handtere drifta og oppfølginga av dette mannskapet. I tillegg bli det lagt inn ein ressurs som er ansvarlig for kurs, kompetanseutvikling og systemarbeid. Denne personen skal sikre at heile brann- og redningstenesta har felles system for kvalitetsarbeid, internkontroll, opplæring og planar. Her er det også potensiale for inntekter på ekstern aktivitet.

Ny brann-ROS på Mongstad

Mongstad-området har i dag ein gammal brann-ROS og det er usikkert om den nye organiseringa av Nordhordland brann og redning er dimensjonert i samsvar med dagens risikobilde i dette området. NHBR må starte arbeid med ny brann-ROS for Mongstad-området så snart som mulig. Den nye brann-ROS kan få konsekvens for organisering av beredskapen i dette området.

Økonomi og finansiering

- Det er lagt opp til ein kostnadsmodell med 12% fast fordeling og resten fordelt etter folketal. Fast sum på 12% gir ca kr 713.300 per kommune i 2019 og ca kr 1.200.000 i 2020 (Etter at Alver kommune er etablert)
- Totalkostnad for samarbeidet i 2019 blir kr 29,7 mill. Kostnaden for desse brannverna i dag er samla sett 28,5 mill. Ekstra kostnad skuldast nye stillingar og ny vaktordning. Kostnadane går i hovudsak til å dekkja løn, auka øvingstid, omprofilering av utstyr og materiell og til kulturbygging/organisasjonsutvikling.

Kostnadsfordeling per kommune:

Fordeling utgifter 2019				
Netto ramme				29 724 033,00
Fast fordeling		12 %		3 566 883,96
Fordeling etter folketall				26 157 149,04
	Folketall	Fast fordeling	Etter folketall	Total fordeling
Austrheim	2884	713 376,79	2 345 174,18	3 058 550,97
Lindås	15751	713 376,79	12 808 196,43	13 521 573,22
Meland	8021	713 376,79	6 522 414,04	7 235 790,83
Radøy	5128	713 376,79	4 169 921,36	4 883 298,15
Modalen	383	713 376,79	311 443,03	1 024 819,83
Sum folketall	32167			
Fordeling utgifter 2020				
Netto ramme				29 724 033,00
Fast fordeling		12 %		3 566 883,96
Fordeling etter folketall				26 157 149,04
	Folketall	Fast fordeling	Etter folketall	Total fordeling
Austrheim	2884	1 188 961,32	2 345 174,18	3 534 135,50
Modalen	383	1 188 961,32	311 443,03	1 500 404,35
Alver	28900	1 188 961,32	23 500 531,83	24 689 493,15
Sum folketall	32167			

Tabellen under viser kva som er budsjettert i 2018 for kvar kommune, samanlikna med kva kostnad det blir per kommune i Nordhordland brann og redning (NHBR) i 2019 og frå 2020. I tillegg er det lagt inn ei kolonne til høgre som viser kostnadar om f. eks Radøy, Austrheim og Modalen vil ha eige brannvern frå 2019. Her er det berre lagt inn kostnader for å kunne dekke kravet om heile stillingar. Ny vaktordning og andre funksjonar er ikkje lagt inn.

	2018	2019	2020	Ikkje bli med i NHBR
Radøy	4.138.566	4.883.298		5.338.000
Austrheim	2.942.000	3.058.551	3.534.135	4.400.000
Modalen	1.026.402	1.024.820	1.500.404	2.680.554

Lindås	13.481.210	13.521.574		
Meland	6.874.388	7.235.790		
Alver			24.689.493	

Særlege forhold for Meland kommune:

- Meland kommune har hatt eit samarbeid om brann og redning saman med Lindås sidan 1995. Lindås kommune har vore vertskommune.
- Frå 01.05.17 kom Modalen inn i brannsamarbeidet.
- Meland kommune dekker 33% av kostnadane i dette samarbeidet, og i 2018 er det budsjettert med kr 6,874 mill.
- Men den nye finansieringsmodellen for Nordhordland brann og redning får Meland kommune ein kostnad på kr 7,235 mill i 2019. Det er ein auke på ca kr 360.000. Frå 01.01.2020 blir Meland ein del av Alver kommune.
- Reint organisatorisk blir det ikkje store endringar for Meland kommune samanlikna med dagens samarbeid med Lindås og Modalen. Den nye organisasjonen blir dimensjonert i samsvar med framtidige krav, og det blir ei styrking av ressursar og kompetanse til opplæring, kompetanseutvikling og systemarbeid.
- Meland held fram i det førebyggjande arbeidet gjennom NGIB og feiartenesta blir ein del av Nordhordland brann og redning.

Konklusjon

Krav til kommunale brann- og redningstenester vil auke i åra framover, og det er eit fagområde det er tenleg å ha større samarbeid på tvers av kommunegrensene. Etablering av Nordhordland brann og redning vil styrke beredskapen i regionen, t.d gjennom ny vaktordning, heilskapleg leiing, systemarbeid, meir øvingstid og fokus på kompetanseutvikling. Dette blir også ein organisasjon som kan handtere større og meir komplekse beredskapssituasjonar. Meland kommune har sidan 1995 hatt eit godt samarbeid med Lindås kommune om brannvern, og i desse åra er det bygd opp ein kompetent og profesjonell beredskapsorganisasjon. Dette vil ytterligare styrka med etablering av Nordhordland brann og redning. Som følgje av det nye samarbeidet får Meland kommune ein kostnadsauke på ca kr 360.000 i 2019. Sjølv om Meland kommune blir ein del av Alver kommune i 2020 og uansett som ein del eit større brannvern saman med Lindås og Radøy, vurderer rådmannen det som føremålstenleg å vere med i det nye brannvernet frå 01.01.2019.

Rådmannen rår til at Meland kommune godkjenner ny brannordning og samarbeidsavtale for å etablere Nordhordland brann og redning. Kostnader med samarbeidet blir innarbeidd i samband med budsjett og økonomiplan.

Framlegg til vedtak:

- Meland kommune godkjenner brannordning og samarbeidsavtale for etablering av Nordhordland brann og redning (NHBR).
- Kostnadar for deltaking i samarbeidet blir handsama i prosessen med økonomiplan og budsjett

Formannskapet - 58/2018

FS - behandling:

Sigmund Larsen la fram følgjande protokolltilførsel:

FrP støtter forslaget i saken, men vi ønsker å avslutte samarbeidet med Austrheim.

Avrøysting:

Rådmannen sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

FS - vedtak:

- Meland kommune godkjenner brannordning og samarbeidsavtale for etablering av Nordhordland brann og redning (NHBR).
- Kostnader for deltaking i samarbeidet blir handsama i prosessen med økonomiplan og budsjett

Kommunestyret - 43/2018

KS - behandling:

Avrøysting:

Formannskapet sitt framlegg til vedtak fekk 17 røyster for, (7 AP, 3 SP, 1 FrP, 2 MDG, 1 V, 1 BF, 2 Uavh), 10 røyster mot, (5 H, 3 KrF, 2 FrP), og er såleis vedteke.

KS - vedtak:

- Meland kommune godkjenner brannordning og samarbeidsavtale for etablering av Nordhordland brann og redning (NHBR).
- Kostnader for deltaking i samarbeidet blir handsama i prosessen med økonomiplan og budsjett